

Bijlage 1 bij Statenvoorstel 22/13 A

Artikelsgewijze toelichting Verordening stikstof en Natura 2000 Noord-Brabant 2013

(voor zover toelichting nodig is)

Hoofdstuk 1 Algemeen

Artikel 1, eerste lid

N-depositie

Van belang voor de depositie is de hoeveelheid stikstof. Stikstof komt voor in vele verbindingen, zoals ammoniak (NH₃) en stikstofoxiden (NO_x), die allemaal een verschillend specifiek gewicht hebben. Om het aandeel stikstof sec (N) in die verbindingen weer te geven wordt het begrip mol N gebruikt (1 mol N komt overeen met 14 gram).

Artikel 1, tweede lid

Nieuwe stal

Het uitgangspunt van de verordening is dat de systematiek aansluit op het investeringsritme van de veehouderijen. Vaak in combinatie met een uitbreiding, investeert een veehouder in nieuwe stallen of in belangrijke renovaties van bestaande stallen. Op die momenten kan de investering worden benut voor emissiereducerende systemen die gemiddeld voldoen aan bijlage 2 bij deze verordening. Deze bijlage met emissie(reductie)eisen wordt periodiek aangescherpt aan de stand der techniek. De combinatie van het investeren en aanscherpen van de emissiereductie-eisen leidt stapsgewijs naar de reductiedoelstellingen waaraan alle stallen op 1 januari 2028 moeten voldoen zoals vereist op grond van artikel 3, tweede lid, van de verordening.

Tweede lid, onderdeel a, sub 1

Gelet op het voorgaande dient de definitie van nieuwe stal aan te sluiten op de belangrijke en grote investeringsmomenten van een veehouderij. Dit zijn de momenten waarop de bedrijfsontwikkeling leidt tot de bouw van nieuwe stallen en/of het renoveren van bestaande stallen waarbij geïnvesteerd kan worden in het toepassen van emissiereducerende systemen. Daarbij is een duidelijk koppeling gemaakt met de omgevingsvergunning (Wabo) voor het onderdeel bouwen (zie onder a, sub 1). Wanneer voor de nieuwbouw of renovatie van stallen een omgevingsvergunning voor het onderdeel bouwen nodig is, dan moet deze betreffende nieuwe stal voldoen aan bijlage 1 bij deze verordening. Het omgekeerde is ook van toepassing: wanneer er een renovatie van een bestaande stal plaatsvindt waar al dan niet een omgevingsvergunning (Wabo) voor het onderdeel bouwen nodig is (bijv. bij het vervangen van de kap na schade), maar waarbij door de wijziging er geen wijziging in de Rav-code plaatsvindt, dan valt deze renovatie niet onder definitie van nieuwe stal.

Tweede lid, onderdeel a, sub 2

Ten opzichte van de vorige Verordening stikstof en Natura 2000 Noord-Brabant zijn bepaalde voor de stikstofreductie relevante nieuwbouw en renovaties, conform het uitgangspunt van de verordening, onder de definitie nieuwe stal gebracht. Het betreft het plaatsen van bepaalde emissiearme systemen binnen en buiten de stal, het veranderen van putten en roostervloeren, het installeren van ventilatie- en klimaatsystemen, luchtwassers of biofilters. Deze systemen, die zijn opgenomen in bijlage 1 van de verordening, vragen een dermate investering dat, gezien de eis om in 2028 te voldoen aan de technische eisen uit bijlage 2 en het doel van de verordening van een algemeen dalende trend in ammoniakdepositie, deze ook zonder bouwvergunning moeten voldoen aan de emissie(reductie)eisen uit de verordening. Ook het aanleggen, aankoppelen of installeren van zo'n systeem aan een bestaande stal leidt met deze verordening tot het beoordelen van deze stal als nieuwe stal. Deze stallen worden daarmee niet meer meegenomen in de beoordeling van een toename van emissie in de bestaande stallen en kunnen daarmee ook niet gebruikt worden om intern te salderen.

Tweede lid, onderdeel b

Vervolgens vallen ook de nieuwe verplaatsbare dierenverblijven (zoals iglo's) onder de werking van de emissie(reductie)eisen uit bijlage 2. Hiermee kan ook voor de toename van emissie uit deze categorie een salderingsverzoek worden ingediend.

Tweede lid, onderdeel c

Bestaande gebouwen waarin tot nu toe nog geen dieren werden gehouden, kunnen vaak vergunningvrij worden ingericht voor het houden van dieren. Met het oog op de te behalen emissiereductie dient vergunningvrije nieuwbouw of renovatie van bestaande gebouwen met als doel om dieren te houden, ook te voldoen aan de emissie(reductie)eisen van bijlage 2 bij deze verordening en valt daarom onder de werkingssfeer van het begrip nieuwe stal.

Hoofdstuk 2 Eisen aan stalsystemen

Artikel 3, eerste lid

Dit artikel vormt de kern van de verordening en waarborgt dat de achtergrond stikstofdepositie, voor zover deze veroorzaakt wordt door stalemissies, op de gewenste manier afneemt. Op de ondernemer rust de verplichting om er zorg voor te dragen dat de nieuwe stallen gemiddeld voldoen aan de emissie(reductie)eisen uit deze verordening.

Alle nieuwe stallen tezamen moeten gemiddeld voldoen aan de emissie(reductie)eisen van bijlage 2 van deze verordening. Dit biedt de mogelijkheid om intern te salderen. Een minder reducerend (stal)systeem kan worden gecompenseerd door het toepassen van emissiereducerend systeem dat meer reduceert dan geëist in bijlage 2.

Eerste lid, onder a

Dit onderdeel regelt dat het moment van indienen van de aanvraag in het kader van de Natuurbeschermingswet (verder: Nbw) dan wel de Wabo-vergunning waarvoor een verklaring van geen bedenkingen in het kader van de Nbw noodzakelijk is, bepalend is voor de emissie(reductie)eisen: de op het moment van indienen geldende bijlage 2 van de verordening.

Eerste lid, onder b

Wanneer er voor de wijziging van een bedrijf geen vergunningplicht is in het kader van de Nbw geldt de datum van indienen van de vergunning in het kader van de Wabo dan wel de melding ingevolge het Activiteitenbesluit milieubeheer die overeenkomt met de wijziging als leidend voor de datum van de dan geldende bijlage 2.

Artikel 3, tweede lid

Waar het eerste lid alleen emissie(reductie)eisen voorschrijft voor alle nieuwbouw en renovaties, is de veehouder op grond van dit lid verplicht om uiterlijk in 2027 alle stallen gemiddeld aan te passen aan de emissie(reductie)eisen van bijlage 2 of buiten gebruik te stellen, voor zover het bedrijf dan (gemiddeld) nog niet voldoet aan de in het artikel opgenomen emissie(reductie)eisen. De verwachting is dat in de periode tot en met 2027 het grootste deel van de bestaande stallen vervangen zal zijn door nieuwe stallen. Implementatie van het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij (verder: AMvB Huisvesting) zal hieraan bijdragen. Omgeslagen over alle bedrijven betekent dit, bij de in Bijlage 2 opgenomen normen, uiteindelijk ongeveer een halvering van de bijdrage van de stallen in de achtergronddepositie ten opzichte van de situatie in 2008/2010.

Artikel 4

De emissie(reductie)eisen worden regelmatig aangepast aan de stand der techniek. Dit is aan de orde zodra er nieuwe emissiereducerende systemen worden opgenomen in de Rav-lijst. Er zijn ook situaties denkbaar dat technieken nog niet opgenomen zijn in de Rav-lijst, maar wel dusdanig

perspectiefrijk zijn dat de Commissie van Deskundigen aan Gedeputeerde Staten adviseert om deze emissiereducerende systemen op te nemen in Bijlage 2 van de verordening. De verordening biedt de mogelijkheid dat Gedeputeerde Staten deze voorschrijven.

Artikel 5

Voor het aanpassen van de emissie(reductie)eisen is specifieke kennis vereist over de technische ontwikkelingen in de dierhouderij. Hierin wordt voorzien door de Commissie van Deskundigen.

De Commissie kan ook worden geraadpleegd in concrete gevallen.

De term commissie impliceert, dat het gaat om meerdere personen, dus ten minste twee. Verder ligt de samenstelling van de commissie niet op voorhand vast. Zij is mede afhankelijk van de aard van de vraagstelling die zich voordoet.

Hoofdstuk 3 Salderingsverzoek voor nieuwe stallen

Artikel 6

Er wordt een onderscheid gemaakt in categorie A en categorie B-bedrijven. Alleen bedrijven die vallen onder deze categorieën kunnen een beroep doen op de depositiebank. Bedrijven met een hogere maximale belasting dan 50,0 mol N/ha/jr. kunnen geen salderingsverzoek indienen. Deze bedrijven moeten hun toename in depositie op een andere manier mitigeren. Aan categorie B-bedrijven worden extra regels gesteld in het kader van een salderingsverzoek (zie artikelen 17 en 18). Door deze categorie-indeling kunnen zoveel mogelijk bedrijven met een lage belasting op de Natura 2000-gebieden worden gefaciliteerd. Voor hogere belastingen gelden extra regels dan wel is het indienen van een salderingsverzoek niet mogelijk. Deze extra voorwaarden dienen om de afwaartse beweging van bedrijven ten opzichte van de Natura 2000-gebieden te ondersteunen.

Artikel 7

Voor de depositietoename vanuit nieuwe stallen voor een categorie A en B-bedrijf kan een salderingsverzoek worden ingediend. Het verzoek wordt dan afgehandeld via de depositiebank. Het gebruik maken van de depositiebank is niet verplicht. De veehouder kan er voor kiezen om geen salderingsverzoek in te dienen, maar zelf de toename van depositie te mitigeren conform de Nbw. Salderen via de depositiebank is een faciliteit. Salderen via de depositiebank heeft voordelen boven een eigen saldering. De voor eigen saldering aangekochte emissierechten kunnen niet in de depositiebank opgenomen worden waardoor deze minder gevuld zal worden. Dit is echter een verantwoordelijkheid van de sector die zelf gebaat is bij de vulling van de depositiebank.

Hoofdstuk 4 Depositiebank

Artikel 9

De verantwoordelijkheid voor het instellen en onderhouden van de depositiebank ligt bij Gedeputeerde Staten. Dit vloeit onder meer voort uit de functie van de bank als monitoring/registratiesysteem met betrekking tot de beoogde effecten van de verordening.

Artikel 10

De depositiebank B wordt als afzonderlijke administratieve eenheid binnen de depositiebank aangehouden om er voor te zorgen, dat de grotere depositietoenames (dus de in verhouding grotere en/of dicht bij het habitat gelegen bedrijven) -vooral- worden gesaldeerd met bijdragen van de grotere en/of dichtbij gelegen stoppende bedrijven, dus als instrument ter waarborging van de beleidsmatig gewenste 'afwaartse beweging' van veehouderijen.

Artikel 11

De beperking van de bijdrage van stoppende piekbelasters in de voor heruitgifte in aanmerking komende deposities, dient eveneens om de afwaartse beweging te stimuleren.

Hoofdstuk 5 Saldering via depositiebank

Algemeen

Dit hoofdstuk geeft de randvoorwaarden, die bij de uitvoering van de saldering via de depositiebank in acht worden genomen.

Artikel 13

De N-gevoelige habitats bevinden zich lang niet altijd op alle plaatsen binnen het Natura 2000-gebied en evenmin zijn zij in het kader van de herstel/ontwikkelingsdoelstellingen op alle plaatsen voorzien. Bij saldering via de depositiebank wordt uitsluitend rekening gehouden met N-gevoelige habitats op de plaats waar zij zich werkelijk bevinden.

Gedeputeerde Staten stellen nadere regels met betrekking tot de minimumwaarde of afstand tot het N-gevoelig habitat waarbij salderen nog relevant is.

Artikel 14

Voor saldering middels de depositiebank is als uitgangssituatie de vergunde bedrijfssituatie uit de vergunning in het kader van de Nbw leidend. Wanneer een bedrijf niet over zo'n vergunning beschikt wordt als referentie genomen de vergunde bedrijfssituatie die op de referentiedatum 7 december 2004 volgens de op dat moment geldende vergunning krachtens de Wm, dan wel melding in het kader van een AMvB op grond van de Wm binnen het bedrijf aanwezig mocht zijn. Voor het vaststellen van de referentie-emissie van de vergunde bedrijfssituatie wordt de op het moment van indienen van het salderingsverzoek geldende Rav-lijst gehanteerd.

Artikel 15, eerste lid

De aan een bedrijf toe te rekenen depositie op een habitat is altijd variabel: aan de meest nabije rand zal zij in de regel hoger zijn dan in het midden, of op het verst verwijderde punt. Het Natura 2000-gebied kan meer locaties bevatten met hetzelfde habitat op verschillende afstanden van het bedrijf. Bij de saldering wordt de totale N-belasting op alle locaties met hetzelfde habitat binnen het Natura 2000-gebied in beschouwing genomen (in mol N/jr).

Artikel 15, tweede lid

Categorie B-bedrijven die voor 25 mei 2010 reeds een maximale belasting hadden boven de 5 mol N/ha/jr. en die in emissie zijn uitgebreid tussen de referentie-emissie zoals bedoeld in artikel 14, en 25 mei 2010 komen niet in aanmerking voor salderen middels de depositiebank. Het gaat hier om de zogenaamde interimbedrijven (tussentijdse uitbreidingen) waarvoor landelijk, in het kader van de PAS een oplossing gezocht wordt.

Artikel 16

Uitgifte van depositierechten via de depositiebank is een faciliteit voor uitbreidende bedrijven. Het bedrijf heeft zelf de mogelijkheid te kiezen tussen salderen middels de depositiebank dan wel op een andere wijze te voldoen aan de eisen uit de Nbw.

Artikel 17

Deze extra voorwaarde bij de saldering dient om de afwaartse beweging van bedrijven ten opzichte van de Natura 2000-gebieden te ondersteunen. Relatief sterke groei in de directe omgeving van de Natura 2000-gebieden wordt hiermee minder gemakkelijk gemaakt. Zonder deze bepaling zou het mogelijk zijn, dat bedrijven in de nabijheid van het Natura 2000-gebied relatief sterk groeien met gebruikmaking van de vrijkomende depositieruimte van (veel) stoppende bedrijven op grotere afstand van het Natura 2000-gebied. Dit zou een ongewenste aantrekkende werking kunnen veroorzaken.

Artikel 18

De beperking aan het groeitempo zal door de ondergrens van 5,0 mol N/ha/jr in het algemeen de grotere bedrijven betreffen (of bedrijven dicht bij het Natura 2000-gebied). Deze beperking sluit overigens een toename van het aantal dieren boven een verdubbeling per 6 jaar niet uit: indien men harder wil groeien met het aantal dieren, zal dat gepaard moeten gaan met extra technische maatregelen ter beperking van de emissie.

Hoofdstuk 7 Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 21

De verslaggeving door Gedeputeerde Staten is onderdeel van de monitoring. Aan de hand van de verslagen kan worden beoordeeld of de beleidsdoelstelling met betrekking tot de emissie/depositiereductie naar verwachting verloopt, dan wel of er tijdelijk of structureel afwijkingen van de verwachtingen zijn, en zo ja, wat daarvan dan de oorzaken zijn. Deze beleidseffectanalyse kan aanleiding zijn tot aanpassingen in de verordening, dan wel (nieuw) flankerend beleid (hand-aan-de-kraan-principe). De aanpassingen kunnen vervolgens zowel het instrumentarium betreffen, maar ook het tempo waarin de doelstellingen gerealiseerd moeten worden, of in het uiterste geval de doelstellingen zelf.

Artikel 22

Dit artikel regelt de status van aanvragen om een Nbw-vergunning, bouwvergunning, milieuvergunning en meldingen in het kader van de Wm (melding op grond van artikel 8.19 Wm) uit het verleden, die in behandeling waren op 25 mei 2010. Voor bedrijven die in de maanden vóór de inwerkingtreding van de Verordening stikstof en Natura 2000 Noord-Brabant bezig zijn om een nieuwe stal te realiseren is een overgangsregeling van toepassing. Deze bepaling is in de nieuwe verordening gehandhaafd met als aanvulling dat als er inmiddels beschikt is op de aanvraag, deze beschikking leidend is.

Artikel 25

De onder de voorgaande verordening genomen salderingsbesluiten behouden hun rechtskracht. Binnen een dergelijk salderingsbesluit diende de aanvrager bewijsstukken aan te leveren om zijn reservering van emissierechten in de depositiebank definitief te laten onttrekken. Alle reserveringen zijn met inwerkingtreding van de nieuwe verordening definitief onttrokken aan de depositiebank.

Artikel 26

Salderingsverzoeken die via een melding zijn ingediend onder de voorgaande verordening worden gezien als salderingsverzoeken onder de nieuwe verordening en behouden hun volgorde die van belang is voor de uitgifte van salderingsrechten vanuit de depositiebank. Niet voor alle salderingsverzoeken onder de voorgaande verordening zal een saldering nodig zijn onder de nieuwe verordening. Dit komt door het afschaffen van het gecorrigeerd emissieplafond.

Artikel 27

De definitie nieuwe stal is binnen de nieuwe verordening aangepast (zie artikel 1, tweede lid). Meldingen en salderingsverzoeken die zijn ingediend voor de datum van inwerkingtreding van deze verordening worden beoordeeld op basis van de oude definitie. Daarnaast geldt voor deze meldingen en salderingsverzoeken dat de emissie(reductie)eisen van de toen geldende Bjlage 1 blijven gelden.